

Najważniejsze zmiany określone w projekcie tzw. Tarczy antykryzysowej

(STAN NA 25.03.20 R.)

Zmiany w zakresie prowadzenia robót budowlanych (art. 12 specustawy)

- Nałożenie na inwestora obowiązku niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej o robotach budowlanych oraz o zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, które następują w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. W przypadku robót budowlanych należy określić **rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia**. Z kolei dla zmiany sposobu użytkowania konieczne jest wskazanie **dotychczasowego i zamierzonego sposobu użytkowania** obiektu budowlanego lub jego części.
- Jeżeli prowadzenie powyższych robót budowlanych powoduje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, organ administracji architektoniczno-budowlanej, w drodze decyzji podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, niezwłocznie ustala wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń ich prowadzenia.
- Nałożenie na inwestora obowiązku zapewnienia objęcia kierownictwa oraz nadzoru przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane nad robotami budowlanymi prowadzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami ustawy- Prawo budowlane, wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Zmiany w zakresie handlu w niedzielę (art. 15i specustawy)

- w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie 30 dni następujących po odwołaniu, **zakaz handlu nie obowiązuje w niedziele w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem, polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania takich czynności**.
- Powyższy przepis nie ma zastosowania w niedziele, w które przypada święto.

Zmiany mające na celu przesunięcie terminu wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (art. 15j i 41 specustawy)

- Wnoszenie opłat za 2020 rok z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego przesunięto z „do 30 marca” do **„do dnia 30 czerwca 2020 r.”**.

Zmiany w zakresie umów o imprezę turystyczną (art. 15k specustawy)

- **Odstąpienie przez podróżnego od umowy o udział w imprezie** turystycznej przed rozpoczęciem imprezy (w trybie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych) lub **rozwiązanie takiej umowy przez organizatora** (w trybie art. 47 ust. 5 pkt 2) jest **skuteczne z mocy prawa po upływie 180 dni** od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub

powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki, jeżeli to odstąpienie lub rozwiązanie miało bezpośredni związek z wybuchem epidemii.

- Odstąpienie od umowy bądź jej rozwiązanie **nie jest skuteczne** w przypadku wyrażenia przez podróżnego zgody na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki **vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia**, w którym miała się odbyć impreza turystyczna. Vouchery podlegają ochronie na wypadek niewypłacalności organizatora turystyki.
- **(Art. 31h specustawy – przepis przejściowy dot. odstąpienia od umów):** w przypadkach, **gdy doszło już do odstąpienia od umowy o udział w imprezie turystycznej lub też do jej rozwiązania, a nie upłynął jeszcze termin na dokonanie zwrotu opłat lub wpłat**, o których mowa w art. 47 ust. 4 lub w art. 47 ust. 5 ustawy o imprezach turystycznych, **art. 15k stosuje się odpowiednio.**

Zmiany w zakresie uzyskania zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych (art. 15n specustawy)

- Na czas epidemii warunki określone w zezwoleniu na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych nie znajdą zastosowania w przypadku:
 - konieczności podjęcia czynności związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
 - braku rentowności wykonywanych przewozów, będącego skutkiem niezależnych od przedsiębiorcy okoliczności, związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.
- Zmiana ta spowoduje, że niestosowanie się do warunków określonych w zezwoleniu na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych **nie będzie zagrożone karą pieniężną** zgodnie z art. 92a ustawy o transporcie drogowym

Zmiany w zakresie podatku od nieruchomości (art. 15p specustawy)

- Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, **zwolnienia od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu** w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.
- umożliwia się Radzie gminy, w drodze uchwały, **przedłużenie terminów płatności rat podatku od nieruchomości**, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r. - **nie dłużej niż do 30 września tego roku**. W przypadku osób fizycznych rozwiązanie to dotyczy będzie raty podatku płatnej do dnia 15 maja, natomiast w przypadku osób prawnych, rat podatku płatnych do: 15 kwietnia, 15 maja i 15 czerwca 2020 r.

7

Zmiana w zakresie ustalania maksymalnych cen i marż za towary i usługi (8a-8f specustawy)

- Minister zdrowia w porozumieniu z ministrem gospodarki oraz ministrem właściwym do rolnictwa i rozwoju wsi może, w drodze rozporządzenia, **ustalić maksymalne ceny lub maksymalne marże hurtowe i detaliczne stosowane w sprzedaży towarów lub usług mających** istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub kosztów utrzymania gospodarstw domowych.
- Zakazuje się stosowania w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cen lub marż wyższych, niż maksymalne ceny lub marże ustalone zgodnie z przepisami**
- Kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców powyższego zakazu sprawują w zakresie swojej właściwości:
 - Inspekcja Farmaceutyczna;
 - Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
 - Inspekcja Sanitarna.
- W zakresie niezastrzeżonym dla inspekcji powyższych inspekcji, kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców zakazu sprawuje Inspekcja Handlowa.
- Do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców z wyłączeniem art. 47, art. 48, art. 49 ust.7 pkt 5, art. 50, art. 54, art. 55, art. 58 i 59 tej ustawy. – **oznacza to przede wszystkim: brak zawiadomienia o wszczęciu kontroli, brak wymogu obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej podczas kontroli, brak ograniczenia dot. prowadzenia więcej niż jednej kontroli, nie ma ograniczenia czasu trwania wszystkich kontroli w roku kalendarzowym, brak zakazu prowadzenia ponownej kontroli w tym samym zakresie, brak możliwości wniesienia sprzeciwu wobec wykonywania kontroli.**

8

Zmiany w zakresie kosztów kredytu konsumenckiego

- Wprowadzono maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim dla kredytów o okresie spłaty nie krótszym niż 30 dni oraz krótszym niż 30 dni, który oblicza się według podanego w projekcie ustawy wzoru.
- Pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie mogą być wyższe od 45% całkowitej kwoty kredytu.

9

Zmiany dot. funkcjonowania sądów (art. 14a-14i)

- W przypadku **całkowitego zaprzestania czynności przez sąd powszechny lub wojskowy prezes sądu apelacyjnego może wyznaczyć inny sąd równorzędny**, położony na obszarze tej samej apelacji, jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności.
- W przypadku **całkowitego zaprzestania czynności przez wszystkie sądy powszechne lub wojskowe na obszarze apelacji Pierwszy Prezes SN na wniosek prezesa sądu apelacyjnego wyznacza inny sąd równorzędny na obszarze sąsiedniej apelacji.**
- W przypadku **całkowitego zaprzestania czynności przez wojewódzki sąd administracyjny Prezes NSA może wyznaczyć inny WSA jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności.**
- **Wprowadzono katalog spraw pilnych** - odnosi się on w szczególności do spraw związanych z nieletnimi, władzą rodzicielską oraz pozbawieniem wolności
- **Prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego, sędziego sądu okręgowego lub sędziego sądu apelacyjnego**, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie rejonowym, sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym, na czas określony, do rozpoznawania spraw pilnych, jeżeli z powodu COVID-19 wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Prezes NSA może w ten sam sposób delegować sędziów WSA i NSA.

10

Zmiany w zakresie najmu powierzchni w obiekcie handlowym (art.1 pkt 10 - [art. 15zd ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- Działalność najemcy powierzchni w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii została **zakazana lub ograniczona na podstawie przepisów prawa**
+ najemca działalności tej nie prowadzi
=wysokość czynszu najmuza ten okres ulega obniżeniu o 90% w stosunku do czynszu przysługującego wynajmującemu na podstawie umowy, chyba że umowa przewiduje korzystniejsze dla najemcy obniżenie czynszu.
- W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii **najemca nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy**, nie jest zobowiązany do naprawienia szkody poprzez zapłatę kary umownej lub odszkodowania, **jeśli niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy było wynikiem zakazu lub ograniczenia działalności najemcy** powierzchni w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 wydanych na podstawie przepisów prawa, a najemca działalności tej nie prowadził w okresie objętym zakazem lub ograniczeniem.
- Sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego, inaczej oznaczyć wysokość świadczenia powyżej (względy słuszności).
- Stan zagrożenia epidemicznego, epidemii lub pandemii, a także akty prawa wpływające na możliwość realizacji zobowiązania w ich okresie przez stronę, **mogą być uznawane za siłę wyższą**; podporządkowanie się przepisom prawa może być przejawem siły wyższej wpływającej na możliwość realizacji zobowiązań zarówno przez wynajmującego, jak i najemcę (strony umowy nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie umowy). **Przy wyłączeniu odpowiedzialności ocenia się jednak wszystkie okoliczności sprawy wpływające na możliwość wykonania łączącej strony umowy.** Okresy te mogą być także, w zależności od okoliczności danej sprawy, **uznawane za nadzwyczajną zmianę stosunków między wynajmującym a najemcą.**

- Zakaz lub ograniczenie działalności najemców wynikający z przepisów nie powinien prowadzić do możliwości pociągnięcia ich do odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym przede wszystkim prowadzić do nałożenia na nich kar umownych.

Zmiana w zakresie rozwiązania umowy o organizacji wydarzenia z powodu siły wyższej (art. 1 pkt 10 - [art. 15zo ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- **Przedłużeniu ulega termin na zwrot wpłat klienta w przypadku rozwiązania umowy** z powodu siły wyższej - epidemii wirusa SARS-CoV-2, która to okoliczność powoduje obowiązek zwrotu środków ze względu na niemożność zorganizowania wydarzenia.
- Dot. działalności związanej z organizacją wystaw i kongresów + działalność kulturalna, rozrywkowa, rekreacyjna i sportowa lub organizacja wystaw tematycznych lub imprez plenerowych.
- Termin ustawowy na zwrot środków **wynosi 180 dni**.
- Jednocześnie **klient może wyrazić zgodę na pobranie vouchera w zamian za odstąpienie od rezygnacji z danej umowy** - wartość vouchera nie może być niższa niż wysokość dotychczasowej wpłaty klienta.
- Zaproponowane regulacje powinny być stosowane odpowiednio w branży hotelarskiej, ale tylko wówczas gdy odstąpienie od umowy jest rzeczywiście związane z wystąpieniem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Wobec powyższego **odstąpienie nie może opierać się o indywidualne przeświadczenie klienta, a powinno być poparte rzeczywistym związkiem przyczynowo-skutkowym**.

Wprowadzenie prawa do świadczenia postojowego (art. 1 pkt 10 - [art. 15zp – 15 zy ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- Świadczenie postojowe przysługuje osobom mieszkającym i przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- Świadczenie przysługuje, **gdy doszło do przestoju w prowadzeniu działalności w następstwie wystąpienia COVID-19**;
- Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę **prowadzącą pozarolniczą działalność** gospodarczą **albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego**, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna,
- prawo do świadczenia mają:
 - przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą, pod warunkiem jej rozpoczęcia przed 1 lutego 2020 r., gdy ich przychód w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o świadczenie uległ obniżeniu o co najmniej 15% w stosunku do poprzedniego miesiąca i nie był wyższy od 300% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej;
 - przedsiębiorcy, którzy zawiesili prowadzenie działalności, pod warunkiem rozpoczęcia działalności przed 1 lutego 2020 r. i jej zawieszenia po 31 stycznia 2020 r.;

- osoby wykonujące umowy cywilnoprawne (umowa zlecenia, umowa agencyjna, umowa o dzieło), pod warunkiem, że umowa została zawarta przed 1 lutego 2020 r. i wynagrodzenie z umowy wynosi co najmniej 50% najniższego wynagrodzenia obowiązującego w roku 2020 ($2\ 600 \times 50\% = 1\ 300$ zł);

Warunek: zleceniodawca nie uzyskał pomocy na wypłatę wynagrodzenia dla zleceniobiorcy w ramach rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem skutkom gospodarczym wywołanych COVID-19;

- prawo do świadczenia przysługuje, gdy:
 - przychód w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o świadczenie był **niższy od 300%** prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. ($5\ 227$ zł. $\times 300\% = 15\ 681$ zł.);
 - uprawniony do świadczenia postojowego **nie ma innego tytułu do** ubezpieczeń społecznych (np. umowy o pracę);
- świadczenie przysługuje **w wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w roku 2020** ($2\ 600 \times 80\% = 2\ 080$ zł). Wyjątek to przedsiębiorcy, którzy płacą podatek w formie karty podatkowej i korzystają ze zwolnienia z podatku VAT. Ze względu na brak ewidencji przychodów będą mieli prawo do świadczenia postojowego **w wysokości 50% najniższego wynagrodzenia** obowiązującego w roku 2020 ($2\ 600 \times 50\% = 1\ 300$ zł), bez względu na uzyskane wpływy;
- świadczenie wypłaca ZUS na podstawie pozytywnie rozpatrzonego wniosku;
- wypłacone świadczenie jest zwolnione z podatku dochodowego i nie jest oskładkowane.

Wsparcie postojowe dla przedsiębiorców (art. 1 pkt 10 - [art. 15zz ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- Starosta może, przyznać przedsiębiorcy w rozumieniu Prawa przedsiębiorców **dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek** na ubezpieczenia społeczne, **w przypadku spadku obrotów gospodarczych** w następstwie wystąpienia COVID-19.
- Dofinansowanie może być przyznane odpowiednio także do wynagrodzeń osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo które wykonują pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.
- **Spadek obrotów gospodarczych** = zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów **w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r.** do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.
- W przypadku spadku obrotów o:
 - **co najmniej 30%** – dofinansowanie max: suma 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenie, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do każdego pracownika
 - **co najmniej 50%** – dofinansowanie max: suma 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenie, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do każdego pracownika;

- **co najmniej 80%** – dofinansowanie max: suma 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenie, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do każdego pracownika.

- Dofinansowanie może być przyznane na okres **nie dłuższy niż 3 miesiące**.
- Przedsiębiorca jest obowiązany **do utrzymania w zatrudnieniu** pracowników objętych umową, o której mowa w ust. 1, **przez okres dofinansowania** oraz, po zakończeniu dofinansowania, **przez okres równy temu okresowi**. W przypadku niedotrzymania tego warunku, przedsiębiorca zwraca dofinansowanie bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Pożyczki dla mikroprzedsiębiorców (art. 1 pkt 10 - [art. 15zzb ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- Dla mikroprzedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r., na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia tej działalności.
- **Do wysokości 5 tys. zł**, na okres **nie dłuższy niż 12 miesięcy**, oprocentowanie stałe - w skali roku **0,05 stopy redyskonta weksli** przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.
- Rozpoczęcie spłaty pożyczki po trzymiesięcznym okresie karencji.
- **Pożyczka wraz z odsetkami będzie podlegała umorzeniu** pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r. Umorzenie będzie stanowiło pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.
- **Formą zabezpieczenia** spłaty udzielonej pożyczki, będzie **weksel własny in blanco lub inna forma** zabezpieczenia ustalona przez strony umowy.

Przepis dotyczący udzielania kredytów MŚP (art. 1 pkt 12 - [art. 31f ustawy o szczególnych rozwiązaniach] + uzas.)

- Bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy,

jeżeli:

- kredyt został udzielony **przed dniem 8 marca 2020 r.** oraz
- **zmiana** taka jest **uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy** dokonaną przez **bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r.**

- Zmiana **nie może powodować pogorszenia** sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.
- Zastosowanie **odpowiednio do umowy pożyczki pieniężnej** udzielonej przez bank.

Chodzi o **stworzenie możliwości przedłużenia (utrzymania) kredytów obrotowych uprzednio udzielonych przez banki klientom**, którzy po dniu 30 września 2019 r. byli poddani procesom oceny kredytowej. Celem jest **umożliwienie przedsiębiorcom zachowania finansowania bieżącego** (przede wszystkim chodzi o kredyty obrotowe) mimo znacznego lub wręcz całkowitego, lecz tymczasowego, wygaszenia działalności z powodu zagrożenia epidemiologicznego.

Bieg terminów przewidzianych przepisami prawa cywilnego i administracyjnego (art. 15 zzq ustawy o szczególnych rozwiązaniach)

- W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, bieg terminów prawa cywilnego i administracyjnego
 - od zachowania których jest **uzależnione udzielenie ochrony prawnej** przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę **czynności kształtujących prawa i obowiązki** jej lub drugiej strony stosunku prawnego,
 - **zasiedzenia, przedawnienia i innych terminów**, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych, a także popadnięcie w opóźnienie,
 - **zawitych**, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne **skutki dla strony**,
 - do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru **czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru**, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju

nie rozpoczyna się, a rozpoczęty zawiesza się na ten okres.

Czynności dokonane **w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku** w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu powyższych terminów **są skuteczne.**

- **Wstrzymanie/zawieszenie nie dotyczy:**
 - spraw wskazanych w art. 14a ust. 4 i 5 – **sprawy pilne**, m.in.:
 - o wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania;
 - o w których jest stosowane zatrzymanie;
 - o w których orzeczono środek zabezpieczający;
 - o wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych;
 - o **wniosków o udzielenie zabezpieczenia;**
 - o **przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie.**

o sprawy, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności – **w przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez wojewódzki sąd administracyjny z powodu wirusa Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może wyznaczyć inny wojewódzki sąd administracyjny** jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności – mając na względzie zapewnienie prawa do sądu oraz warunki organizacyjne sądów. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.

- **oraz spraw, o których mowa** w art. 98 (tryb i warunki wyborów do Sejmu i Senatu) 127 (wybór Prezydenta RP) i art. 169 ust. 2 i 3 (wybory organów jednostek samorządu terytorialnego) **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.**

- Właściwy organ, sąd lub podmiot może wezwać obowiązany do dokonania czynności wynikających **z przepisów prawa, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.** W takim przypadku obowiązany powinien wykonać obowiązek w oznaczonym terminie.

Bieg terminów sądowych (art.15zrz ustawy o szczególnych rozwiązaniach)

• Bieg terminów w:

- postępowaniach sądowych, w tym sędowoadministracyjnych,
- postępowaniach egzekucyjnych,
- karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia,
- administracyjnych, egzekucyjnych w administracji,
- a także terminów w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy,

nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii.

W okresie tym:

- **przepisów o beczynności organów** oraz o obowiązku organu i podmiotu do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezakończeniu sprawy w terminie nie stosuje się;
- **organom lub podmiotom nie wymierza się kar**, grzywien ani nie zasądza się od nich sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa.

Zaprzestanie czynności przez sąd lub organ w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 **nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących beczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa** strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów **nie dotyczy:**

- terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 4 i 5 (**sprawy pilne** – powyżej)
- terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz
- terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.

• Organ, sąd lub podmiot, przed którym toczy się wskazane wyżej postępowanie, **może wezwać** stronę lub uczestnika postępowania **do dokonania czynności w oznaczonym terminie** wynikającym z przepisów prawa i w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do dokonania czynności, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować **niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.** W takim przypadku strona lub uczestnik postępowania są obowiązane dokonać tej czynności w oznaczonym terminie.

• W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii **nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem** rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach określonych w art. 14a ust. 4 i 5 (**sprawy pilne**).

- **Czynności w tych postępowaniach dokonane w okresie obowiązywania** stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii **są skuteczne.**

- Bieg terminu:
 - **na milczące załatwienie sprawy,**
 - w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez **organ sprzeciwu, wydania decyzji,** postanowienia albo innego rozstrzygnięcia, uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
 - na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej**nie rozpoczyna się, a rozpoczęty zawiesza się na okres na okres stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii.**

Przed upływem tego terminu organ lub podmiot może z urzędu wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną.

- Przepisów dot. biegu terminów prawa cywilnego i administracyjnego oraz sądowych **nie stosuje się do terminów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19** oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Wyrok nakazujący opróżnienie lokalu (art. 15 zzt ustawy o szczególnych rozwiązaniach)

- W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 **nie wykonuje się wyroków sądowych nakazujących opróżnienie lokalu** w sprawach o opróżnienie lokalu, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. **o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy** i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1182 i 1309).

Wnoszenie pism procesowych (art. 15zzu ustawy o szczególnych rozwiązaniach)

- W czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w przypadku zaprzestania działania operatora pocztowego świadczącego usługi powszechne, można wnieść pismo procesowe do sądu **przy użyciu platformy ePUAP lub poczty elektronicznej** opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym - uznaje się za opatrzone podpisem w sposób równoważny podpisowi własnoręcznemu.
- Można **pocztą elektroniczną** wnieść **odwzorowanie cyfrowe pisma opatrzonego odręcznym podpisem.** Jeżeli pismo to zostało wysłane z uprzednio wskazanego adresu poczty elektronicznej nadawcy lub nie ma wątpliwości co do osoby nadawcy, **pismo uznaje się za opatrzone podpisem w sposób równoważny podpisowi własnoręcznemu.**
- W braku pewności co do osoby wnoszącej pismo procesowe w sposób określony powyżej, przepis art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio (braki formalne pisma). Do tak wniesionego pisma nie dołącza się załączników w postaci papierowej, **a tylko odwzorowania cyfrowe wszystkich załączników.** W razie potrzeby sąd sporządza ich wydruki, z którymi postępuje tak, jak z załącznikami.

20

Należności z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie (z ustawy o gospodarce nieruchomościami) (art. 15zzze – 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach)

• Należności pieniężne z tytułu gospodarowania nieruchomościami, przypadające Skarbowi Państwa, **z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie**, przypadające za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, **mogą być umarzane w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty** przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu, wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej, bez zgody wojewody.

- **na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu** w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

• Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, **w drodze uchwały**, postanowić o **odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce** samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, w stosunku do **podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu** w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 **i które złożą wniosek** o odstąpienie od dochodzenia należności.

Do czasu określenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego **zasad udzielania ulg**, należności te mogą być umarzane, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty **przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa**.

• Wskazane ulgi w przypadku udzielenia ich podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu Prawa przedsiębiorców, stanowią **pomoc publiczną**, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce.

Pomoc ta może być udzielana:

- **przedsiębiorcy** w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, **który na dzień 31 grudnia 2019 r. nie spełniał kryteriów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji** w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.);
- **nie później niż do dnia 31 grudnia 2020 r.**
- **o ile jej wartość nie przekracza łącznie z inną pomocą** udzielaną zgodnie z Sekcją 3.1 Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19, kwoty 800 000 EUR na przedsiębiorstwo.

Pomoc ta może być łączona z pomocą de minimis.

21

Administracyjne kary pieniężne (art. 8b i art. 15zzzj – 15zzzl)

• **Zakazuje się** stosowania w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **cen lub marż wyższych, niż maksymalne ceny lub marże** ustalone rozporządzeniem Ministra właściwego do spraw zdrowia (Minister może wydać rozporządzenie).

Kara pieniężna w wysokości **od 5 000 do 5 000 000 zł**.

• Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości **nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym** poprzedzającym rok nałożenia kary,

jeżeli przedsiębiorca ten, **choćby nieumyślnie, dopuścił się wielokrotnie, w przypadku wielu towarów lub usług lub na dużą skalę**, naruszenia powyższego zakazu.

• Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną **w wysokości do 5% obrotu w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, ale nie więcej niż 50 000 000 zł**, jeżeli przedsiębiorca ten, **choćby nieumyślnie**:

- nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd;
- uniemożliwia lub utrudnia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli.

Najważniejsze zmiany określone

w projekcie tzw. Tarczy antykryzysowej (stan na 25.03.20 r.)

Zmiana w zakresie kredytów dla przedsiębiorców (art. 31f, 52l, 15zzzd, art. 61)

• Bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, jeżeli:

- 1) kredyt został udzielony przed dniem 8 marca 2020 r. oraz
- 2) zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r.

• Zmiana ta dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę, przy czym **nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy**.

• Powyższe stosuje się odpowiednio do umowy **pożyczki pieniężnej** udzielonej przez bank.

• **Wolne od podatku dochodowego** są otrzymane w 2020 r. przez podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą przychody z tytułu:

- 1) **wsparcia gwarancyjnego oraz dopłat do kredytów** przyznanych na podstawie ustawy z dnia ...,
- 2) **dopłat do oprocentowania kredytów** przyznanych na podstawie ustawy z dnia ...

• W związku ze skutkami COVID-19 Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez przedsiębiorców w rozumieniu ustawy dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców, z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej. Poręczenie lub gwarancja obejmują nie więcej niż 80% pozostającej

do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją i udzielane są na wniosek przedsiębiorcy.

- Poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną.
- Poręczenie i gwarancja są, (z zastrzeżeniem ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne) **terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej**.
- W przypadku zapłaty przez Bank Gospodarstwa Krajowego kwoty z tytułu gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu, Bank Gospodarstwa Krajowego wstępuje, z chwilą zapłaty, w prawa beneficjenta gwarancji lub poręczenia do wysokości dokonanej zapłaty.

Zmiany w zakresie ochrony najemców (art. 31r – 31u)

- W przypadku gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy **upływa po tym dniu**, a przed dniem **30 czerwca 2020 r.**, umowa ta **ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych**. Przedłużenie umowy następuje **na podstawie oświadczenia woli najemcy**. Oświadczenie woli, **najemca składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania tej umowy**.
- Powyższego nie stosuje się:
 - 1) do najemcy, który w czasie co najmniej 6 miesięcy obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzających dzień wejścia w życie niniejszej ustawy albo przez cały czas obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzający dzień wejścia w życie tej ustawy, jeżeli umowa ta obowiązywała przez czas krótszy niż 6 miesięcy poprzedzających dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, był w zwłoce z zapłatą:
 - a) czynszu lub
 - b) innych niż czynsz opłat za używanie lokalu lub
 - c) opłat niezależnych od wynajmującego lokal a przez niego pobieranych- za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc, lub
 - 2) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca używał tego lokalu w sposób sprzeczny z tą umową lub niezgodnie z przeznaczeniem tego lokalu lub zaniedbywał obowiązki, dopuszczając do powstania w tym lokalu szkód, lub
 - 3) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania ten lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody wynajmującego, lub
 - 4) do najemcy lokalu mieszkalnego, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.
- Do dnia 30 czerwca 2020 r. nie wypowiedzi się najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu.
- Powyższego nie stosuje się w przypadku wypowiedzania umowy **najmu najemcy lokalu mieszkalnego**:
 - 1) na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 1, 3 lub 4 ustawy z dnia z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, czyli:
 - a) pomimo pisemnego upomnienia nadal używa lokalu w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z jego przeznaczeniem lub zaniedbuje obowiązki, dopuszczając do powstania szkód, lub niszczy urządzenia przeznaczone do wspólnego korzystania przez mieszkańców albo wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali, lub

- b) jest w zwłoce z zapłatą czynszu, innych opłat za używanie lokalu lub opłat niezależnych od właściciela pobieranych przez właściciela tylko w przypadkach, gdy lokator nie ma zawartej umowy bezpośrednio z dostawcą mediów lub dostawcą usług, co najmniej za trzy pełne okresy płatności pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia stosunku prawnego i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności, lub
 - c) wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody właściciela, lub
 - d) używa lokalu, który wymaga opróżnienia w związku z koniecznością rozbiórki lub remontu budynku
- 2) któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

• Powyższego nie stosuje się również w przypadku wypowiedziania umowy najmu lokalu o **przeznaczeniu innym niż mieszkalne** w związku z:

- 1) z naruszeniem przez najemcę postanowień tej umowy najmu lub przepisów prawa dotyczących sposobu używania tego lokalu lub
- 2) koniecznością rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się ten lokal.

• W przypadku gdy **wypowiedzenie umowy najmu** lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu w takim lokalu **nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r.**, termin wypowiedzenia ulega **przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r.** Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy. Oświadczenie woli najemcy składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu tego terminu.

• Powyższego nie stosuje się w przypadku wypowiedziania umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego z tych samych przyczyn co w przypadku wypowiedziania umowy najmu **najemcy lokalu mieszkalnego** (powyżej).

Zmiany w zakresie świadectw kwalifikacyjnych na podstawie ustawy Prawo energetyczne: (31w, 31x + uzas.)

- Nowelizacja przewiduje możliwość zawieszenia wszczętych i niezakończonych postępowań w sprawie wydania:
 - 1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
 - 2) pozwolenia na budowę,
 - 3) pozwolenia zintegrowanego,
 - 4) zezwolenia na przetwarzanie odpadów

W przypadku instalacji przeznaczonej do termicznego przekształcania odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z odpadów komunalnych, nieoddanej do eksploatacji w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

• Zawieszenie trwa do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 35b ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach tzn. rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu określającego listę instalacji.

• **Termin ważności świadectw kwalifikacyjnych** (art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne) które tracą ważność w okresie **od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2020 r., wydłuża się do dnia 31 grudnia 2020 r.**

Zmiany w ustawie o podatku od sprzedaży detalicznej (art. 34)

- Zmiana w ustawie z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej, polegająca na dalszym zawieszaniu działania ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej. **Podatnik nie będzie musiał płacić podatku za okresy rozliczeniowe lipiec-grudzień 2020.**

Zmiany w ustawie o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Art. 7):

- Art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych otrzymuje brzmienie: „Ubezpieczenie udzielane przez Korporację na podstawie ustawy, zwane dalej „ubezpieczeniem eksportowym”, dotyczy:
 - 1) instrumentów finansujących, rozumianych jako umowa lub inna czynność służąca finansowaniu, w całości albo w części, kontraktu eksportowego, umowy przedsiębiorcy zależnego lub inwestycji bezpośredniej za granicą, w szczególności:
 - a) kredytu bankowego,
 - b) pożyczki,
 - c) limitu kredytowego na wystawianie gwarancji lub akredytyw,
 - d) nabycia lub zagwarantowania emisji papierów wartościowych o charakterze dłużnym, w szczególności obligacji,
 - e) wykupu wierzytelności,
 - f) leasingu;
 - g) kontraktów eksportowych;
 - h) inwestycji bezpośrednich za granicą;
 - i) umów przedsiębiorców zależnych.”
- Zmieniony punkt rozszerza i otwiera katalog instrumentów i przypadków, które mogą zostać ubezpieczone przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE). Zwiększenie tego zakresu pozwoli na szersze zastosowanie ubezpieczenia gwarantowanego przez Skarb Państwa, a jego otwarcie pozwoli reagować na bieżąco, na wszystkie zmiany rynkowe, bez konieczności modyfikacji ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych.
- Należy zaznaczyć, że projekt przewiduje objęcie ubezpieczeniem eksportowym:
 - a) kredytów udzielanych przedsiębiorcom zależnym w sytuacjach, gdy ubezpieczenie takie będzie dotyczyć bezpośrednio sprzedaży towarów lub świadczenia usług przez przedsiębiorcę zależnego.
 - b) kredytów obrotowych i inwestycyjnych, jak również innych instrumentów o charakterze finansowym wskazanych w projekcie, udzielanych na cele dokonania lub rozszerzenia inwestycji zagranicznych przedsiębiorców krajowych za granicą.Dotychczas udzielenie ubezpieczenia eksportowego dla tego rodzaju kredytów i innych instrumentów o charakterze finansowym nie było możliwe.
- Zakłada się, że jeżeli oferowanie nowego produktu w ocenie KUKE wymagać będzie uprzedniego notyfikowania go do Komisji Europejskiej i uzyskania jej zgody, udostępnienie go potencjalnym klientom zostanie poprzedzone taką notyfikacją i będzie uzależnione od uzyskania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej.

- W związku z COVID-19, np. ubezpieczeniem będą mogły zostać objęte portfele kredytowe instytucji finansowych dla branż oraz przedsiębiorstw, których głównym obszarem działalności jest eksport dóbr i usług, dla nowych linii finansowych. Dzięki czemu będzie mogło być dostarczane nowe finansowanie, które jest niezbędne dla utrzymania działalności wielu firm.
- Dodano art. 2 ust. 1a w brzmieniu: "Celem ubezpieczeń eksportowych jest, w przypadku ubezpieczenia:
 - 1) instrumentów finansujących - ochrona jednostek finansujących na wypadek strat poniesionych w związku z finansowaniem kontraktów eksportowych;
 - 2) kontraktów eksportowych - ochrona krajowych przedsiębiorców na wypadek strat poniesionych, w związku z realizacją kontraktu eksportowego, przed wysyłką towarów bądź realizacją usług (ryzyko produkcji) oraz po wysyłce towarów bądź realizacji usług (ryzyko kredytu);
 - 3) inwestycji bezpośrednich za granicą - ochrona krajowych przedsiębiorców na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją inwestycji bezpośredniej za granicą;
 - 4) umów sprzedaży zawartych przez przedsiębiorców zależnych - ochrona przedsiębiorców zależnych na wypadek strat poniesionych w związku ze sprzedażą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.
- Główny cel ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa (art. 2 ust. 1) - Celem jest rozszerzenie zakresu wsparcia ubezpieczeniem. Zgodnie z założeniem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, celem jest rozwój nie tylko eksportu, ale również ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorców.
- Wymóg spełnienia przez ubezpieczającego krajowości wywożonych za granicę towarów lub usług. Odstępstwa od tego wymogu w przypadku gdy:
 - a) kontrakt eksportowy został zawarty na okres ryzyka krótszy niż dwa lata;
 - b) jest ono związane ze interesem Rzeczypospolitej Polskiej.
- Katalog sytuacji, w których odstępstwo jest możliwe (ze względu na szczególny interes RP), jest otwarty. Projekt ustawy wskazuje w tym kontekście na zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu lub utrzymania zatrudnienia, zwiększenia konkurencyjności lub innowacyjności gospodarki polskiej.
- Art. 6: „Z ubezpieczenia eksportowego jako ubezpieczający lub ubezpieczony oraz gwarancji ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem art. 5a, mogą korzystać:
 - 1) przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, z zastrzeżeniem ust. 2, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą;
 - 2) podmioty udzielające instrumentów finansujących;
 - 3) przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe, z zastrzeżeniem ust. 2;
 - 4) członkowie konsorcjum, w skład którego wchodzi przedsiębiorca krajowy realizujący kontrakt eksportowy w ramach tego konsorcjum.
- Powyższe umożliwi szersze wsparcie dla Polskich firm wówczas, gdy eksportowana usługa/towar **nie spełnia obecnego warunku krajowości**. Zmiana wpłynie i umożliwi pomoc polskim firmom poprzez:
 - a) możliwość ubezpieczania sprzedaży szerszej gamy produktów i usług (np. branża odzieżowa i obuwnicza, elektroniczna i wszystkie inne zajmujące się reeksportem),
 - b) możliwość ubezpieczania finansowania projektów krajowych w tym ubezpieczenie leasingu dla branży transportowej, czy kredytów inwestycyjnych dla branży hotelarskiej,
 - c) możliwość ubezpieczania łańcucha dostaw oraz „working capital” – możliwość dostarczania płynności poddostawcom polskich firm realizujących projekty o charakterze inwestycyjnym; możliwość ubezpieczania finansowania projektów, których składowe lub usługi pochodzą z Polski,
 - d) dostarczenie dodatkowej płynności poprzez spółki faktoringowe w oparciu o ubezpieczenie należności eksportowych KUKE.

- Brzmienie art. 6f. ust. 1: „Jeżeli uprawnionym z tytułu ubezpieczenia eksportowego jest jednostka finansująca, Korporacja może zawrzeć z przedsiębiorcą krajowym lub z przedsiębiorcą zależnym, w związku z działalnością którego ta jednostka finansująca ma uzyskać ubezpieczenie eksportowe, umowę określającą co najmniej:

- 1) maksymalny procentowy udział składników pochodzenia zagranicznego w przychodzie netto, umożliwiający uznanie towaru lub usługi za krajowe, a także określenie sposobu udokumentowania tego udziału, umożliwiającego uznanie towaru lub usługi za krajowe;
- 2) obowiązek udzielania przez przedsiębiorcę krajowego lub przedsiębiorcę zależnego informacji, związanych z realizacją kontraktu eksportowego lub umowy przedsiębiorcy zależnego;
- 3) obowiązek dochowania innych wymogów dotyczących przedsiębiorcy krajowego lub przedsiębiorcy zależnego, wynikających z obowiązujących przepisów prawa polskiego, prawa Unii Europejskiej i prawa międzynarodowego oraz zobowiązań wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju i członkostwa Korporacji w Unii Berneńskiej;
- 4) postanowienia o odpowiedzialności cywilnej w stosunku do Korporacji z tytułu:
 - a) popełnienia, przy zawieraniu kontraktu eksportowego lub umowy przedsiębiorcy zależnego, przestępstwa przekupstwa lub innego przestępstwa o podobnym charakterze,
 - b) naruszenia wymogów, o których mowa w pkt 1-3.

ust. 2. Naruszenie postanowień umowy, o której mowa w ust. 1, nie może stanowić przesłanki odmowy wypłaty odszkodowania lub kwoty gwarancji jednostce finansującej, o której mowa w ust. 1.

ust. 3. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, Korporacja może uzależnić udzielenie ubezpieczenia eksportowego od zobowiązania jednostki finansującej w umowie ubezpieczenia eksportowego do niezwłocznego informowania Korporacji o okolicznościach, które mogą stanowić naruszenie postanowień umowy, o której mowa w ust. 1, lub skutkować powstaniem odpowiedzialności cywilnej w stosunku do Korporacji z tytułu tej umowy.”;

- Przepisy art. 6f mają na celu nieobciążanie instytucji finansowych ryzykiem braku dochowania wymogu krajowości, złamania zakazu przekupstwa, czy też braku dopełnienia innych obowiązków dotyczących eksportera, w sytuacji, gdy instytucje finansowe nie mają wpływu na ich spełnienie. Na podstawie nowej ustawy **umowę bezpośrednią, o której mowa powyżej, będzie mogła zawrzeć z eksporterem Korporacja**, przejmując w ten sposób ryzyko, o którym mowa powyżej.

- Wszystkie zaprojektowane zapisy mają na celu rozpowszechnienie tematu export finance wśród instytucji finansowych co w obliczu COVID-19 ma szczególne znaczenie.

- Zmiana w art. 7 podyktowana jest przede wszystkim koniecznością zapewnienia efektywnego wspierania polskich przedsiębiorców i szybkiego reagowania na zmieniające warunki i idące za tym zapotrzebowania na rozwiązania produktowe. Spółka na co dzień spotyka się z eksporterami oraz instytucjami finansowymi, w tym innymi agencjami wsparcia eksportu, i dzięki temu zna oczekiwania rynku i warunki na nim panujące, i potrafi dostosować ofertę w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby polskich przedsiębiorców.

- Zmieniony przepis art. 10 umożliwia pobieranie dodatkowych opłat administracyjnych, które standardowo pobierane są przez instytucje finansowe na rachunek Skarbu Państwa. Wprowadzenie zapisu doprecyzowuje zasady pobierania opłat. Podstawowymi opłatami są składki ubezpieczeniowe i wynagrodzenia z tytułu gwarancji. Opłaty administracyjne związane np. z rozpatrzeniem wniosku, wniosku o restrukturyzację.

- Wszystkie pozostałe zmiany mają przede wszystkim charakter porządkowy i uzupełniający w stosunku do zaprezentowanego uzasadnienia.

- Planowane jest **utrzymanie tych zmian również po ustaniu epidemii**, co pozwoli lepiej reagować na ich potrzeby również po jej zakończeniu oraz pozwoli lepiej się przygotować do kolejnych kryzysów gospodarczych, które są naturalnym następstwem cyklu koniunkturalnego.

Pomoc de minimis: (art. 68ge)

- Za okresy od miesiąca marca 2020 r. nie dłużej jednak niż za okres do upływu 6miesiąca od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 26, art. 26a, art. 26d, art. 32 i art. 41 za okresy od marca do grudnia 2020 r. może być udzielana pracodawcom w trudnej sytuacji ekonomicznej jako: pomoc de minimis – zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
- Za wskazany wyżej okresy, pomoc publiczna udzielana na podstawie ustawy, w tym pomoc, o której mowa powyżej, może być udzielana jako pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi, zgodnie z art. 107 ust. 2 lit. b Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zespół Kancelarii Sadkowski i Wspólnicy zapewnia natychmiastowe wsparcie w obszarach biznesu dotkniętych skutkami pandemii Covid-19. Kluczowe obszary objęte pomocą :

- Prawo pracy; - Podatki; - RODO; - Zamówienia publiczne; - Umowy handlowe.

**Wszystkie pytania i wątpliwości
zachęcamy kierować pod adres e-mail alert@siw.pl**

Do Państwa dyspozycji pozostaje 24/7 dedykowany zespół prawników.

